

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1965-1966.

3 FEVRIER 1966.

Proposition de loi visant à réprimer les outrages au drapeau et aux armes du Royaume.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Il y a plusieurs années déjà un membre éminent du gouvernement avait estimé nécessaire le dépôt d'un projet de loi ayant une portée analogue à celle de la proposition que nous avons l'honneur de soumettre à vos délibérations.

Le projet de l'honorable M. Janson avait d'ailleurs reçu l'approbation de la section centrale de la Chambre, mais il n'a pas eu d'autre suite parlementaire. Il fut frappé de caducité en 1936, par suite de la dissolution des Chambres Législatives.

Ce que l'honorable M. Janson estimait hier nécessaire, nous le trouvons aujourd'hui indispensable et urgent, car il est arrivé au cours de certaines manifestations que les couleurs nationales soient lacérées et foulées aux pieds par des groupes d'extrémistes animés de sentiments violemment anti-belges.

De tels actes suscitent la réprobation de l'immense majorité de la population qui s'indigne contre l'impunité dont jouissent les auteurs de semblables méfaits.

La présente proposition de loi n'entend pas porter atteinte à la liberté des opinions pas plus qu'aux manifestations de cette liberté, elle vise seulement à permettre la répression des abus qui seraient commis à l'occasion de l'exercice de celle-ci. Dans cette optique, elle n'érite pas en délit, l'abstention de traduire extérieurement le respect qu'éprouve pour l'emblème national, la plus grande majorité de la Nation.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1965-1966.

3 FEBRUARI 1966.

Voorstel van wet tot bestrafing van de smaad aan de nationale vlag en het Rijkswapen.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Verscheidene jaren geleden reeds achtte een voorstaand lid van de Regering het nodig een ontwerp van wet in te dienen, dat een soortgelijke strekking had als het voorstel dat wij de eer hebben u voor te leggen.

Het ontwerp van de geachte heer Janson kreeg trouwens de goedkeuring van de centrale afdeling van de Kamer, maar er werd geen verder parlementair gevolg aan gegeven. Het kwam te vervallen in 1936 als gevolg van de ontbinding van de Wetgevende Kamers.

Wat de geachte heer Janson gisteren nodig achtte, beschouwen wij vandaag als onontbeerlijk en spoedigend, want het is gebeurd dat de nationale kleuren bij zekere betogingen gescheurd en met voeten getreden werden door extremisten bezielt met sterk anti-Belgische gevoelens.

Zulke handelingen wekken de afkeuring van de grote meerderheid van de bevolking, die verontwaardigd opkomt tegen de straffeloosheid van degenen die soortgelijke euveldaaden plegen.

Dit voorstel van wet wenst geen afbreuk te doen aan de vrijheid van mening evenmin als aan de vrije meningsuiting; het beoogt alleen de bestrafing mogelijk te maken van de misbruiken die begaan mochten worden naar aanleiding van de uitoefening van die vrijheid. In die zin wordt het zich ervan onthouden om de erbied te veruitwenden die de grote meerderheid van de Natie voor de nationale driekleur voelt, niet strafbaar gesteld.

Afin qu'aucune équivoque ne puisse subsister quant au but de la présente proposition de loi, nous avons voulu que l'intention caractérisée de l'auteur, d'outrager les couleurs ou les armes de la Nation, constitue, avec la publicité, l'un des éléments constitutifs du délit. Telle est la signification de l'adverbe « méchamment ». Quant au terme « publiquement », il revêt ici la même portée très large que la jurisprudence lui a accordée dans l'article 384 du Code Pénal qui réprime l'outrage public aux mœurs.

Les autres termes, nous semble-t-il, se passent de commentaires : la signification en a été précisée à propos d'autres délits par les auteurs du Code Pénal en 1867.

Les paroles comprennent les discours, les chants et les cris; les gestes comprennent les sifflets, les charivaris, les huées; les faits comprennent notamment le jet de boue ou d'ordure, l'enlèvement, la laceration, le brûlement, la mise à l'encan. Il ne s'agit que d'atteindre les formes actives de l'insulte, de la dérision, du mépris, de la haine. Mais il importe de les atteindre toutes, en excluant, nous le répétons, de l'application de la loi, la simple abstention de celui qui se refuserait à honorer le drapeau, en restant couvert à son passage, par exemple.

Nous sommes persuadés que s'il plaît aux Chambres d'adopter la présente proposition, elle rencontrera l'approbation de l'immense majorité de la population qui, sans verser dans une forme exacerbée ou aggressive de patriotisme, n'entend pas laisser outrager plus longtemps les emblèmes d'une vie commune à laquelle elle reste indéfectiblement attachée.

R. GILLON.

**

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE UNIQUE.

Il est intercalé au titre V du Livre II du Code Pénal un chapitre *Ilibis*, libellé comme suit :

« *Chapitre Ilibis.*

Des outrages aux couleurs nationales et aux armes du Royaume.

Art. 282bis. — Sera puni d'un emprisonnement de quinze jours à six mois et d'une amende de vingt-six francs à cinq cents francs, ou d'une de ces peines seulement, quiconque aura publiquement et méchamment outragé par faits, gestes ou paroles, les couleurs nationales ou les armes du Royaume.

Ten einde geen enkele dubbelzinnigheid te laten heer sen omtrent het oogmerk van dit voorstel van wet, stellen wij dat de kennelijke bedoeling van de dader om de nationale driekleur of het Rijkswapen te beledigen samen met de openbaarheid een van de grondbestanddelen van het misdrijf vormen. Dit is de betekenis van het bijwoord « kwaadwillig ». Aan de andere kant hebben de woorden « in het openbaar » hier dezelfde zeer ruime betekenis als die welke zij volgens de rechtspraak hebben in artikel 384 van het Strafwetboek dat de openbare schennis van de goede zeden tegengaat.

De andere termen behoeven onzes inziens, geen commentaar; de auteurs van het Strafwetboek van 1867 hebben de betekenis ervan reeds nader toegelicht in verband met andere misdrijven.

Onder « woorden » wordt mede verstaan redevoeringen, gezang en geroep; onder « gebaren » wordt mede verstaan gefluit, gejoel en gejouw; onder « daden » wordt met name verstaan het werpen van slijk of vuil, het wegnemen, het verscheuren, het verbranden, het in veiling brengen. Het komt erop aan de actieve vormen te treffen van de belediging, de bespotting, het misprijzen en de haat. Maar het komt erop aan ze alle te treffen, met uitsluiting — wij herhalen het — van de gewone onthouding van degene die mocht weigeren aan de vlag eer te bewijzen door bijvoorbeeld het hoofd te ontbloten als zij voorbijgaat.

Wij zijn ervan overtuigd dat, indien het de Kamers behaagt dit voorstel aan te nemen, het de goedkeuring zal wegdragen van de overgrote meerderheid van de bevolking die, zonder in een stekelige of agressieve vorm van patriotisme te vervallen, toch besloten is om niet langer de zinnebeelden te laten beledigen van een gemeenschappelijk leven waaraan zij onwrikbaar gehecht blijft.

**

VOORSTEL VAN WET

ENIG ARTIKEL.

In titel V, Boek II van het Strafwetboek wordt een hoofdstuk *Ilibis* ingevoegd, luidende :

« *Hoofdstuk Ilibis.*

Smaad aan de nationale kleuren en het Rijkswapen.

Art. 282bis. — Met gevangenisstraf van vijftien dagen tot zes maanden en met geldboete van zesen-twintig frank tot vijfhonderd frank of met een van die straffen alleen, wordt gestraft hij die de nationale kleuren of het Rijkswapen in het openbaar en kwaadwillig smaadt door daden, gebaren of woorden.

Art. 282ter. — La peine pourra être portée au double si l'outrage est commis par une personne ayant un caractère public, par un mandataire public ou par plusieurs personnes agissant par suite d'un concert préalable.

R. GILLON
O. VANAUDENHOVE
P. DESCAMPS.
H. VANDERPOORTEN
N. HOUGARDY.

Art. 282ter. — De straf kan worden verdubbeld indien de smaad gepleegd is door een persoon bekleed met een openbare hoedanigheid, door een openbaar mandataris of door verscheidene personen ten gevolge van een voorafgaande afspraak.